

Beuronská kaple

objekt č. 02 | Alejní 563, Teplice

Nenápadnou budovu na jižním konci Alejní třídy, dnes v těsném sousedství se supermarketem, nechal roku 1865 postavit řád Milosrdných sester sv. Karla Boromejského. Klášter sloužil především jako dívčí internátní penzionát, kde, jak praví kronika, „dívky byly vychovávány v duchu vpravdě křesťanském a zároveň vyučovány a vedeny tak, aby byly schopné vyhovovat požadavkům své doby. I kongregace sama se snažila vyhovovat požadavkům doby. Zařizovala vedle penzionátů opatrovny – jesle a školky – aby rodičům bylo možno vydělávat pro děti svým zaměstnáním chléb.“

Ačkoli budova byla dokončena již roku 1866, sestry i s chovankami začaly klášter obývat až o dva roky později. Teprve mnohem později, 14. července 1886, byl vysvěcen kostelík, který byl při přestavbě spojen s klášterem. Klášterní kronika říká, že „Kostelík byl vymalován benediktinskými mistry, kteří holým dřívě stěnám dodávali až čarovný vzhled.“ Tito nadaní benediktini pocházeli z kláštera Na Slovanech v Praze, zvaného též Emauzy. Většina z nich ale nebyla české národnosti. Pražský klášter totiž v 80. letech 19. století sloužil jako azyl komunitě benediktinů z německého Beuronu. V Německu v té době rozpoutal kancléř Bismarck tzv. Kulturkampf (Kulturní boj) – snahu o potlačení vlivu katolíků. Tím se do Čech – a také do Teplic – dostalo tzv. beuronské umění, pozoruhodný pokus o reformu sakrální výtvarné tvorby.

Výzdobu teplické klášterní kaple vedl jeden z trojice zakladatelů beuronské umělecké školy, Švýcar Fridolin Steiner. Práce byly dokončeny roku 1890. Kaple se tak vedle kostela sv. Gabriela v Praze na Smíchově řadí mezi nejstarší plně dochované památky beuronského stylu na českém území. Při průzkumu v roce 2008 bylo zjištěno, že výmalba kaple byla částečně pozměněna mladší generací beuronských tvůrců. Práce roku 1931 vedl mnich Antonín Vrbík.

V roce 1930 nechaly sestry na vlastní náklady zbudovat školu, která je dnes (stejně jako klášter) součástí areálu gymnázia. Po vyhnání sester v padesátých letech kaple sloužila jako sklad nebo dílny. O její záchranu dnes usiluje občanské sdružení Pro arte beuronensis – Společnost pro obnovu kaple Gymnázia Teplice. O možnosti prohlídek je možné se informovat na vývěsce vedle vchodu.